Hallituksen esitys eduskunnalle hyvinvointialueiden perustamista ja sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisen uudistusta koskevaksi lainsäädännöksi

Lausunto
Diakonissalaitos

Ella Suojalehto
Leila Rutanen
26.2.2021

Diakonissa-
laitos

Diakonissa-laitos

Tarjoamme yhdessä säätiöön kuuluvan Rinnekodin ja tytäryritystemme Diakonissalaitoksen Hoivan ja Caritas Palveluiden kanssa vaikuttavia sosiaali- ja terveyspalveluja.

YLEISHYÖDYLLINEN SÄÄTIÖ

Yli **150** vuotta

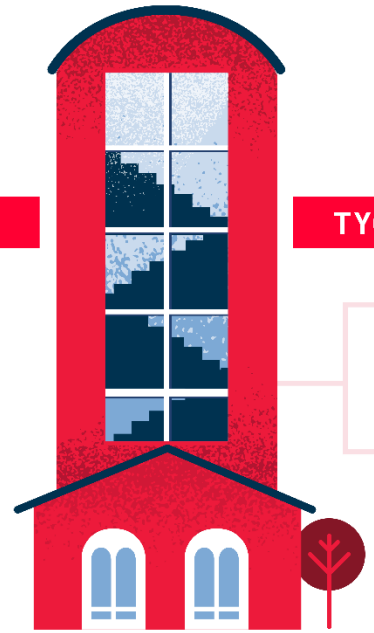

Yli **2000** vapaaehtoista

2900 työntekijää

Toiminnan tuotot **190** milj.

TYÖMME TAVOITTEENA ON, ETTÄ JOKAISELLA ON IHMISARVOINEN ELÄMÄ.

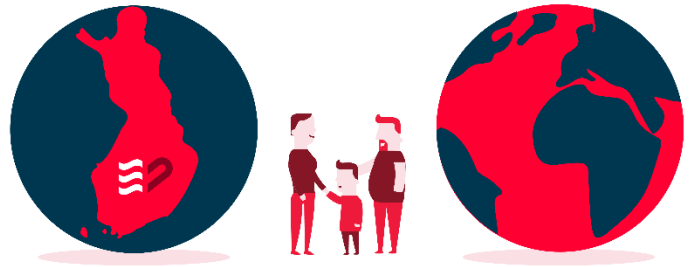

Toimimme valtakunnallisesti – ja kansainvälisesti

YHTEISKUNNALLISTEN ONGELMIEN ASIANTUNTIJA JA RATKAISIJA

- Monipuolisia sote-palveluja
- Yhteistyötä alan toimijoiden kanssa
- Kansalaistoimintaa ja sosiaalisia innovaatioita

Vahvistamme luottamusta, osallisuutta ja toimijuutta

YLI

145 toimipistettä

140 ammattinimikettä

100 palveluja ostavaa kuntaa

YHTEISKUNNALLINEN YRITYS

Diakonissalaitos kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto asiassa (HE 241/2020) ja olla kuultavana

- Diakonissalaitos kannattaa pitkäaikaista sote-palvelujen ja palvelurakenteen kehittämistä.
- Tavoite yhdenvertaisista ja riittävistä palveluista on tärkeä.
- Samoin pyrkimys luoda rakenne, jolla voidaan hillitä väestön ikärakenteesta johtuvaa kasvavaa kustannuspainetta, on hyväksyttävä.

Diakonissalaitos haluaa esittää muutaman huolenaiheen

- **Esityksessä on asioita, jotka voivat johtaa ei-toivottuihin ja myöhemmin vaikeasti hallittaviin tilanteisiin.**

- **Diakonissalaitos on huolissaan**
  - Yksityisen palvelutuotannon rajoittaminen voi johtaa osaamisen kapenemiseen ja erityisosaamisen katoamiseen
  - Yksityisille palveluntuottajille voi koitua mittavia kiinteistötappioita
  - Järjestöjen toimintaedellytysten tiukentuessa ja palvelutuotannon supistuessa heikommassa asemassa olevien ihmisten tuki vaarantuu

Yksityisen palvelutuotannon rajoittaminen muuttaa palvelutuotannon toimintalogiikan

- Esityksessä tunnistetaan yksityisen palvelutuotannon merkitys lähinnä julkista palvelua täydentävänä palveluna.
- Erityisesti esityksessä korostetaan yksityisen sote-palvelun roolia hyvinvointialueiden omassa tuotannossa olevan henkilöstön saatavuusongelman paikkaajana tai täydentäjänä.
- Jatkuessaan kehitys muuttaa ulkoisen palvelutuotannon vuokratyövoiman kaltaiseksi toiminnaksi, mikä äärimmillään tarkoittaa, että jatkossa ulkoistetaan palvelujen sijasta henkilökuntaa.
- Diakonissalaitos katsoo, että entistä laajempi vuokratyövoiman käyttö sosiaalipalveluissa voi merkitä uhkaa alan pitkäjänteiselle erityisosaamisen kehittämiselle ja palveluiden laadulle. Lisäksi se vähentää pitkäaikaisten asiakkaiden erityistarpeet hyvin tuntevan henkilöstön määrää ja tuolloin muutoksella voi olla asiakaskokemusta ja asiakasturvallisuutta heikentävä vaikutus.

Yhteinen vastuu toimivasta kiinteistöinfrasta

- Alan yksityiset palveluntuottajat ovat kehittäneet pitkäjänteisesti hoivakiinteistöjä yhdessä julkisen palvelun järjestäjän kanssa.
- Kiinteistöt täyttävät kaikki erityisvaatimukset, mikä on sitonut paljon pääomaa, osa hoivakiinteistöistä on saanut julkista tukea, esim. ARA:n avustuksia ja korkotukilainaa, mikä tarkoittaa pitkäaikaista sitoumusta ja rajattua käyttötarkoitusta.
- Lakiluonnoksessa luvataan kuntien omistamille tiloille jatkossakin, mutta ostopalveluyrittäjien kiinteistöriski jätetään kokonaan yksityiselle palveluntuottajalle, mistä saattaa aiheutua mittavia kiinteistötappioita ja talousvaikeuksia
- Kestävän kehityksen kannalta olisi perusteltua pyrkiä hyötykäyttämään kiinteistöjen potentiaali koko niiden elinkaaren ajan.

Järjestöjen toimintaedellytykset tulee turvata, jotta asiakkaan tarpeet voidaan huomioida

- Diakonissalaitos kannattaa monituottajamallia.
- Asiakkaan kannalta on tarkoituksenmukaisinta, että järjestäjä hankkii tuotannon palveluun erikoistuneelta yksityiseltä taholta.
- Sosiaali- ja terveysalan järjestöjä yhdistää se, että ne ovat erikoistuneet auttamaan heikommassa asemassa olevia ihmisiä.
- Sosiaaliset ongelmat ovat moninaisia ja monella ihmisellä on useita ongelmia. Sosiaalisten ongelmien ratkaisemisessa ei voida ajatella, että erityisongelmia pyritään ratkaisemaan ”peruspalveluissa”.
- Kuitenkin lakiesityksen ratkaisuissa on riski siihen, että järjestöjen erityisosaaminen häviää ja erityistarpeita pyritään tuottamaan tavanomaisessa palvelutuotannossa.
- Sosiaali- ja terveyspalvelujen yhdistäminen on kannatettava asia, mutta lakiesitykseen jää riski, että sosiaalipalvelujen moninaisuutta ei tunnisteta ja heikommassa asemassa olevia asiakkaat jäävät jatkossa ilman tukea.

Kiitos!

Ella Suojalehto
ella.suojalehto@hoiva.fi
040 7595163

Diakonissa-laitos

@HDLsaatio /diakonissalaitos